

Hembygdsrundan hos Skarakretsen hembygdsföreningar

Helgen 13–14 september genomfördes ”Hembygdsrundan”, detta var ett samarbete mellan hembygds-kretsen inom Skara kommun, Skara kommun och Riksantikvarieämbetet. Syftet med rundan var att visa och berätta om de historiska byggnaderna och platserna som vårdas av hembygdsrörelsen. Många är de ideellt arbetande timmarna som medlemmar i hembygdsrörelsen gör i det tysta för att bevara vår historia. Att vårda gamla byggnader kräver både kunskap och pengar något som inte bara kommer som manna från himlen.

Elva besöksmål fanns i Skara kommun och de var Fornstugan i Synnerby, Fornstugan i Händene, Fornstugan i Skånings-Åsaka, Fornstugan & Folkskolan i Skärv, Skogsmuseet vid Remningstorp, Arboretum vid Remningsorp, Stenslunds Ryttartorp, Saras Stuga i Norra Lundby, Stenums Fornstuga & Folkskola, Skrelundagården i Härlunda, Båtsmanshuset i Skara, Brandmuseet i Skara och Fornbyn vid Västergötlands Museum. På de olika ställena berättades det om föreningarna och stugornas historier.

Ett av besöksmålen var fornstugan och folkskolan i Stenum, där fanns ord. Evy Ekdahl och vice ord. Suzanne Johansson som berättade om föreningens arbete. Fornstugan från tidigt 1800-tal som flyttats från Flyet, skolan som avslutade år 1961. Några av besökarna var Klas och Siv Lundh från Ardala, Klas hade gått i skolan när han var barn. Paret Lundh passade även på att sitta ner och ta sig kaffe med nygräddade våfflor. Stenums hembygdsförening har storsatsat på sin skola, lokalerna är nyrenoverade och handikappanpassade.

I Norra Lundby var Saras stuga öppen för besök och i Lundbygården serverades kaffe. Utanför Saras stuga fanns ett glatt gäng med besökare Inga-Kajsa Christensson och Ordf. Göran Tysk berättade om stugan och dess historia. Sara levde mellan 1819–1891, hon var trotjänarinna hos häradsdomare Petter Jonsson i Kärrtorp. Stugan flyttades från Kärrtorp till Norra Lundby 1978 och den skänktes av Ingemar Kjellander

Vid Stenslund Rytartorp hade Skarke-Varnhems hembygdsförening öppet för besök. I ladugården fanns en mindre marknad med lokala produkter. I torpet var bakugnen i full gång, glöden från den öppna spisen placerades i bakugnens nedre del. Att hålla rätt temperatur är den stora konsten när det bakas i en stenugn. Besökarna kunde njuta av det nybakade brödet tillsammans med kaffe. I serveringstältet fanns även möjlighet att få hjälp med släktforskning av Lars Friman, tre generationer Ellvig från Norra Lundby

fanns på plats för att hitta i digitala kyrkböckerna. Ordf. Bo Hermansson beskrev föreningens digra arbete med sin omfattande dokumentation.

Skärvs hembygdsförening med sin folkskola och ryggåsstuga hade under helgen många besökare från bygden samt kaffeservering. I skolsalen fanns utställningsmaterial med gamla skolfoton och andra bilder. Folkskolan bjöd även sina besökare på en fantastisk utsikt över sjön. Hembygdsföreningen har stora markområden och som alltid ska det man äger skötas. Ett gemensamt bekymmer med de flesta hembygdsföreningar är de föremål som lämnas in av privatpersoner, hur ska de kunna visas och tas till vara. Frågan kanske blir något för Skarakersten att fundera på.

Anne-Marie Jonsen och Vera Nilsson från Norge med Ida och Kim Alexandersson från Skara

Skara Gille höll öppet i Båtsmanshuset, ett av stadens äldsta hus från 1700-talet. Vid stadsbranden 1719 låg staden i aska. Båtsmanshuset var ett av de hus som tidigt byggdes upp, övervåningen tillkom på 1800-talet. Varför hade man ett Båtsmanshus i Skara undrar många? I varje stad skulle det finnas båtsmän, alla var dock inte sjömän många var hantverkare och anslutna till Flottan. I Båtsmanshuset har troligtvis ingen båtsman bott, men enligt någon notering kan bott en pensionerad båtsman i huset. Det berättades om byggnadens historia och det fanns kaffeservering.

Ett gemensamt uttalande från besökarna som passade på att se sig om i bygden var – *”roligt att få komma in och känna på atmosfären i de gamla byggnaderna och få dess historia”*. På rundan mottogs man av vänliga människor som lever för sin hembygd och är stolta över sin historia.

Text Lena Brodin

Foto Freddie Wendin